

PRAVILA OSNOVNE ŠOLE IDRİJA

Na podlagi 60. e člena Zakona o osnovni šoli sprejme svet Osnovne šole Idrija naslednja

Pravila osnovne šole Idrija

- I. SPLOŠNA PRAVILA ŠOLSKEGA REDA
- II. POSEBNA PRAVILA
- III. ORGANIZIRANOST UČENCEV IN OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI
- IV. ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI, ZDRAVSTVENEGA VARSTVA IN RAVNANJE DO OKOLJA
- V. POHVALE IN VZGOJNI UKREPI

I. SPLOŠNA PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

1. Dolžnosti in odgovornosti učencev

1. člen

Dolžnosti in odgovornosti učenca so da:

- redno in pravočasno obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter da izpolnjuje učne in druge šolske obveznosti,
- redno opravlja domače naloge,
- se spoštljivo vede do drugih,
- spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole – jih ne ovira in ne moti pri delu,
- sooblikuje in upošteva pravila oddelčne skupnosti,
- spoštuje pravila Hišnega reda,
- v šoli in izven nje skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti ter osebne integritete drugih učencev in delavcev šole,
- varuje in odgovorno ravna s premoženjem šole ter z lastnino učencev in delavcev šole,
- sodeluje pri urejanju šole in šolske okolice,
- sodeluje pri delu oddelčne skupnosti, skupnosti učencev šole in pri delu šolskega parlamenta in
- da sodeluje pri dogovorjenih oblikah dežurstva učencev.

2. Pravila bivanja in sobivanja v šoli

2. člen

- Ob vstopu v šolski prostor učenci spoštujejo **pedagoški mir** šole.
- Učenci ob prihodu v šolski prostor pozdravijo tako, kot velevajo pravila lepega vedenja.
- Vse delavce šole in druge odrasle obiskovalce učenci vikajo. Naslavlajo pa jih z *gospa* ali *gospod* oziroma z uradnimi nazivi.

- Učenci se v šolskih prostorih in na drugih mestih, kjer se odvija program šole gibljejo umirjeno in obzirno do drugih.
- V šolo praviloma ne nosijo prenosnega telefona. Enako velja za vse druge elektronske naprave.
- Učencem so prepovedana vsakršna snemanja v šolskih prostorih in pri dejavnostih šole, če ni to z učitelji ali drugimi strokovnimi delavci drugače dogovorjeno.
- V šolo je prepovedano prinašati (ali prodajati) videokasete, magnetne medije in pornografski material.
- V šolskih prostorih se učenci preobujejo v šolske copate.
- Učenci pustijo v garderobi oziroma v garderobnih omaricah oblačila, čevlje in druge predmete, ki jih ne potrebujejo pri pouku.
- Za vse vredne predmete npr. nakit, denarnice z denarjem, ki bi jih učenci prinašali v šolo, šola ne odgovarja.
- Učenci morajo biti **primerno osebno urejeni**. Skrbijo za osebno higieno in urejenost oblačil. Pomanjkljiva oblačila (prekratke majice ali krila ...) so za šolske prostore neprimerna. Prav tako so neprimerna oblačila in simboli, s katerimi se izražajo razne oblike nestrpnosti.
- Pretirano ličenje učencev ni primerno in ni dovoljeno.
- V šolskih prostorih uporaba žvečilnih gumijev ni dovoljena.
- Hrano in pijačo učenci uživajo le v šolski jedilnici ali izjemoma v učilnicah, če je tako dogovorjeno.
- Kajenje, pitje energijskih pijač, uživanje alkohola in drog ter drugih psihoaktivnih sredstev na območju šolskega prostora in pri izvajanju vseh oblik vzgojno-izobraževalnega dela ni dovoljeno. Prav tako ni dovoljeno prihajanje k vzgojno-izobraževalnim dejavnostim pod vplivom teh snovi.
- Prepovedano je prinašanje orožja ali drugih nevarnih snovi ali predmetov (palice, noži, petarde...) na šolski prostor in k učno-vzgojnemu delu.
- V šolske prostore je prepovedano voditi (prinašati) domače živali, če ni z učiteljem drugače dogovorjeno.

II. POSEBNA PRAVILA

1. Prihod in odhod

3. člen

- Učenci do dolžni prihajati v šolo najpozneje 10 minut pred pričetkom pouka, razen tistih učencev, ki so vključeni v jutranje varstvo ali varstvo vozačev. Nepravočasen prihod učenec javi (opraviči) razredniku ali drugemu strokovnemu delavcu šole pri katerem se odvija pouk.
- Učenci lahko izjemoma predčasno zapustijo pouk, podaljšano bivanje ali drugo šolsko dejavnost v primeru bolezni in drugih opravičljivih razlogov z dovoljenjem razrednika ali odgovornega učitelja oziroma drugega strokovnega delavca in v dogovoru s starši.
- Učenec lahko izostane od šolskega dela tudi za krajši čas (zobozdravnik ...) z ustreznim opravičilom.
- Zadrževanje učencev v šolskih prostorih izven časa pouka, podaljšanega bivanja, interesnih dejavnosti in drugih šolskih obveznosti ni dovoljeno.
- Vozači počakajo na odhod avtobusov (kombijev) v varstvu vozačev.
- Učenci zapustijo šolo takoj po končanem pouku, kosilu, podaljšanem bivanju, interesnih dejavnostih oziroma po končanih drugih šolskih obveznostih.

2. Hodnik, stopnišča, stranišča in drugi skupni prostori

4. člen

- Nepotrebno zadrževanje učencev na hodnikih, stopniščih, straniščih in drugih skupnih prostorih ni dovoljeno.
- Dovoljeno je umirjeno čakanje na prost vstop v učilnice ali druge šolske prostore.
- Na stranišče hodijo učenci praviloma samo med odmori. Sanitarije morajo zapustiti čiste in nepoškodovane. Skrbijo za varčno uporabo vode, brisač in elektrike.
- Na hodnikih, stopniščih, straniščih in v drugih prostorih ni dovoljeno povzročanje hrupa.

3. Učilnice

5. člen

- Učenci so dolžni priti v učilnico pravočasno in se pripraviti na pouk po urniku.
- Učenci morajo slediti šolskemu delu na način, ki omogoča enakovredno delo ostalim učencem in učitelju oziroma drugemu strokovnemu delavcu, ki vodi učni proces.

6. člen

(specialne učilnice)

- V vseh specialnih učilnicah: fizike, kemije, biologije, tehnike in tehnologije, gospodinjstva in likovne vzgoje, mora biti delo organizirano tako, da je v skladu z **Izjavo o varnosti**, ki je sestavni del navodil Ministrstva za šolstvo.
- Učenci so se v teh učilnicah dolžni ravnati po navodilih učitelja in v zvezi z danimi navodili skrbeti za svojo varnost in za varnost drugih.
- Učenci morajo biti pri delu primerno urejeni: delovno oblačilo, speti lasje, zaščitne rokavice, zaščitna očala, maske ...
- Učenci morajo strogo upoštevati pravila požarne varnosti.
- V učilnici oziroma delavnici morajo učenci vzdrževati red in čistočo.
- Učenci imajo na delovnih mestih le tisto orodje, pripomočke in delovna sredstva, ki jih pri delu potrebujejo, sicer pa je vse pospravljeno na ustreznih mestih.
- Učenci lahko eksperimentirajo s kemikalijami le v skladu z navodili učitelja in pod njegovim nadzorom.
- Z električnimi in drugimi napravami lahko učenci delajo le pod nadzorom učitelja.
- Vsako okvaro ali napako na delovnih sredstvih morajo učenci takoj javiti učitelju.
- Učenci morajo po končanem delu svoje delovno mesto očistiti in zapustiti urejeno.
- V zgoraj naštetih specialnih učilnicah so izobešena pravila, ki veljajo za določen prostor in so v skladu s: Pravili šole, Hišnim redom, Pravilnikom o požarni varnosti, Izjavo o varnosti in drugimi akti šole, ki urejajo to področje.

7. člen

(telovadnica in drugi vadbeni prostori)

- V telovadnici ali drugem zanje določenem vadbenem prostoru se smejo učenci zadrževati le med redno uro športne vzgoje in športne interesne dejavnosti ob spremstvu učitelja razrednega pouka, učitelja športne vzgoje ali drugih športnih voditeljev.
- Učenci se preoblečejo v športno opremo v garderobah in tam počakajo na prihod učitelja oziroma vaditelja.
- Kadar se dejavnost odvija izven telovadnice, se morajo učenci ravnati v skladu s posebnimi navodili učitelja oziroma vaditelja.
- Učenci morajo biti za pouk športne vzgoje primerno opremljeni in urejeni glede na vsebino dela in v skladu z navodili učitelja oziroma vaditelja.
- Učenci pripravijo športne rekvizite in pospravijo vadbeni prostor po navodilih učitelja.
- Učencem ni dovoljeno prinašati v telovadnico svojih rekvizitov, razen ob dogovoru z učiteljem oziroma vaditeljem.
- Vadbenega prostora učenci ne smejo zapuščati brez vednosti oziroma brez dovoljenja učitelja.
- Učenci, ki nimajo športne opreme oziroma so opravičeni športne vzgoje, opravljajo druge naloge pri pouku športne vzgoje (pomoč učitelju, skrb za športne rekvizite, sodniške naloge ...).
- V kolikor učenci zaradi različnih vzrokov ne sodelujejo pri pouku športne vzgoje, morajo še isti dan prinesiti opravičilo.
- Učenci morajo pred odhodom urediti garderobo: pogasiti luči, zapreti vodo ...

8. člen

(knjižnica)

- Učenci vstopajo prostore knjižnice tiho in umirjeno.
- V knjižnico ne prinašajo nepotrebne garderobe. Prav tako ne prihajajo s hrano ali pijačo.
- V knjižnici se učenci obnašajo tako, da ne motijo drugih obiskovalcev in dela knjižničarjev.
- Z opremo in knjižničnim gradivom ravnajo skrbno.
- Obnašajo se skladno s Knjižničnim redom šole.

9. člen

(jedilnica)

- V jedilnici se učenci lahko zadržujejo le v času malice, kosila ali drugih dejavnosti pod vodstvom učiteljev ali drugih strokovnih delavcev šole.
- V jedilnici so učenci dolžni upoštevati opozorila in navodila učiteljev ter ostalih delavcev šole.
- Na malico in kosilo učenci vstopajo brez šolskih torb in druge garderobe.
- Pred obrokom si učenci umijejo roke.
- Učenci v jedilnico vstopajo tiho in umirjeno skozi dovoljene vhode in v koloni mirno počakajo na obrok.
- V koloni je prepovedano prehitavanje, razen v izjemnih primerih z dovoljenjem dežurnega učitelja.

- Učenci morajo upoštevati pravila kulturnega prehranjevanja, med jedjo ne motijo ostalih učencev, vedejo se spoštljivo do vseh delavcev šole.
- V primeru, da učencu pade hrana na tla ali se mu polije, počisti za seboj oziroma prosi za pomoč dežurnega učitelja.
- Po malici in kosilu učenci pospravijo za seboj in poskrbijo, da njihovo mesto ostane čisto. Odpadke in embalažo razvrstijo v za to namenjene posode.
- Po malici morajo oddelčni dežurni učenci pospraviti posodo in pobrisati mizo, tako da ostane čista in pospravljena.

10. člen

(dvorišče, igrišče in okolica šole)

- Zadrževanje na območju zunanjih prostorov šole je učencem dovoljeno le v prisotnosti učiteljev. V času, ko je igrišče prosto, se tam učenci lahko zadržujejo, ne smejo pa povzročati škode in nereda.
- Na igrišču se po pouku lahko zadržujejo le učenci, ki so vključeni v oddelke podaljšanega bivanja oziroma varstvo vozačev v spremstvu učiteljev.
- Dejavnost, ki se odvija na dvorišču oziroma igrišču, smejo učenci zapustiti le z dovoljenjem učiteljev.
- Vsi učenci morajo na dvorišču oziroma igrišču upoštevati navodila in opozorila učiteljev ali drugih delavcev šole ter se morajo obnašati tako, da s svojim vedenjem ne ogrožajo sebe in drugih.
- Učenci morajo po končanih dejavnostih zapustiti vse zunanje površine čiste in urejene ter igrala nepoškodovana.

11. člen

(druge dejavnosti šole: športni dnevi, kulturni dnevi, naravoslovni dnevi, tehniški dnevi, šole v naravi, programi CŠOD, tečajji, ekskurzije, tabori, tekmovanja in drugo)

11. a člen

(sodelovanje v dejavnostih)

- Učenci morajo upoštevati podrobna navodila gibanja, obnašanja, dela in varnosti, ki jih dobijo pri posameznih učiteljih in drugih organizatorjih dejavnosti.
- Za posamezno dejavnost morajo biti opremljeni v skladu z navodili (osebna oprema in pripomočki).
- Na prevoznih sredstvih morajo upoštevati vsa splošna in posebna pravila varnosti v prometu.
- Upoštevati morajo pravila kulturnega obnašanja do vseh ljudi v okolju, kjer se program odvija.
- Učenci se morajo v prostorih šole in izven nje ob izvajanju programov obnašati tako, da ne ogrožajo svoje varnosti niti varnosti drugih.
- Primerno (gospodarno) skrbijo za osebno in delovno opremo, delovne pripomočke in material, ki ga ob določeni dejavnosti uporabljajo.
- V programu dejavnosti morajo učenci sodelovati tako, da dosegajo najboljše možne rezultate in to omogočajo tudi drugim.

11. b člen

(pravila varnosti na športnih dnevih, izletih in pohodih)

- Učenci se ravnavajo tako, da ne ogrožajo svoje varnosti ali varnosti drugih na: športnih objektih in igriščih, prometnih površinah in na pešpoteh, smučiščih, sankališčih in drsališčih, planinskih poteh, v bazenih in kopališčih oziroma na vseh objektih in površinah, kjer se program odvija.
- Na vseh športnih objektih in površinah se učenci ravnavajo v skladu posebnimi pravili določenimi za posamezno dejavnost.

11. c člen

(pravila varnosti na tehniških in naravoslovnih dnevih)

- Učenci morajo upoštevati vsa pravila varnosti, ki veljajo za prostore, kjer se program odvija. Upoštevajo tudi pravila, ki veljajo v drugih objektih izven šole, kjer se izvaja program.
- Pri delu imajo vsa potrebna zaščitna sredstva.
- Upoštevajo pravila požarnega reda.
- Upoštevati morajo pravila rokovanja s stroji in orodjem ter pravila ravnanja z nevarnimi snovmi.
- Skrbijo za osebno higieno, higieno delovnih pripomočkov in sredstev in za higieno delovnih prostorov.
- Učenci v naravi skrbijo za osebno varnost in varnost drugih ter morajo ravnati v skladu z načeli prijaznega odnosa do okolja.

11. č člen

(kulturni dnevi)

- Učenci se kulturno obnašajo v vseh prostorih, še posebno v kulturnih ustanovah, ki jih obiščejo. Skrbijo za osebni ugled in ugled šole.
- Kulturnemu dogodku primerna naj bo tudi učenčeva osebna urejenost (oblačila).
- Učenci upoštevajo navodila učiteljev ali drugih spremljevalcev in izvajalcev programa.

11. d člen

(pravila varnosti: šole v naravi, programi CŠOD, tabori in ekskurzije)

- Učenci morajo dosledno upoštevati navodila, ki so jih prejeli v zvezi s pripravo opreme in potrebnih pripomočkov za sodelovanje v programih od organizatorja dejavnosti.
- Učenci se morajo aktivno vključiti v koncept sodelovalnega učenja na način, ki omogoča enakovredno delo vsem v skupini.
- Učenci morajo gojiti strpne medsebojne odnose, so kolegialni, spoštljivi in se učijo sobivanja.
- Učenci morajo vzdrževati primerno osebno higieno in higieno okolja.

III. ORGANIZIRANOST UČENCEV IN OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI

1. Organiziranost učencev

12. člen

(oddelčna skupnost)

- Na šoli se učenci organizirajo v oddelčne skupnosti.
- Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka.
- Učenci oddelčne skupnosti volijo 2 predstavnika oddelka v skupnost učencev šole.

13. člen

(naloge oddelčne skupnosti)

Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in šole ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in razreševanje problemov in sicer:

- obravnavajo učni uspeh v oddelku in organizirajo medsebojno pomoč pri učenju,
- organizirajo pomoč sošolcem v različnih težavah,
- obravnavajo kršitve in predlagajo načine ukrepanja ter preventivnega delovanja,
- dajejo pobude in predloge v zvezi s poukom, programom dni dejavnosti, ekskurzij, šolskih prireditvev in interesnih dejavnosti,
- predlagajo razredniku ugotavljanje ustreznosti posamezne ocene,
- sodelujejo pri ocenjevanju,
- oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti,
- organizirajo in izvajajo različne oblike dežurstva v skladu s sprejetim hišnim redom in dogovorjenim letnim načrtom dežurstev,
- organizirajo in izvajajo različne akcije in prireditve,
- opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo.

14. člen

(skupnost učencev šole)

Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v skupnost učencev šole.

Skupnost učencev šole sprejme letni program dela, iz katerega izhajajo naslednje naloge:

- zbira pripombe in predloge oddelčnih skupnosti v zvezi s programom pouka, dni dejavnosti, ekskurzij, interesnih dejavnosti, prireditvev in drugih dejavnosti, ki jih organizira šola,
- spremlja uresničevanje Pravil šole ter opozarja ravnatelja in Svet šole na morebitne kršitve pravic učencev,
- obvešča učence o svoji dejavnosti (sodeluje pri izdajanju šolskega glasila),
- načrtuje in organizira skupne akcije (zbiralne, solidarnostne ipd.),
- predlaga izboljšave bivalnega okolja (ureditev, čistoča) in sodeluje pri uresnitvi idej,
- oblikuje predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem,
- opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo učenci.

Skupnost učencev šole ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole. Mentorja lahko predlagajo predstavniki oddelčnih skupnosti.

Pred imenovanjem mentorja si mora ravnatelj pridobiti mnenje skupnosti učencev šole.

15. člen

(šolski parlament)

- Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli skupnost učencev šole. Število predstavnikov se določi glede na število oddelkov na šoli, ne more pa biti manjše od 9.
- Šolski parlament se skliče najmanj dvakrat letno. Sklicatelj šolskega parlamenta je ravnatelj, lahko pa tudi mentor skupnosti učencev šole.
- Če dajo pobudo za sklic šolskega parlamenta predstavniki vsaj treh oddelčnih skupnosti, je ravnatelj oziroma mentor dolžan sklicati šolski parlament.

16. člen

(predlogi, mnenja in pobude učencev)

Učiteljski zbor, svet staršev in svet šole vsaj enkrat letno obravnavajo predloge, mnenja in pobude učencev, ki so jih le-ti oblikovali v skupnosti učencev šole ali na šolskem parlamentu.

17. člen

(druge oblike organiziranosti učencev)

Šola lahko občasno organizira vzgojno-izobraževalno delo v posebej oblikovanih skupinah učencev z namenom, da se učencem zagotovi varnost, boljše učne rezultate oziroma nemoten pouk:

- jutranje varstvo,
- varstvo vozačev,
- razne oblike diferenciacije,
- podaljšano bivanje,
- interesne dejavnosti
- in druge oblike organiziranosti.

2. Opravičevanje odsotnosti

18. člen

- Učenec mora redno prisostvovati pouku in pri vseh drugih obveznih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih.
- Učenec lahko pri pouku manjka iz opravičljivih razlogov.
- Za izostanke mora učenec navesti razloge in predložiti pisno opravičilo s podpisom staršev (skrbnikov) ali zdravnika.
- Učenec je dolžan prinesiti opravičilo v petih delovnih dneh po izostanku.
- Učenec lahko izostane, ne da bi starši sporočili vzrok izostanka, če njegov izostanek vsaj tri delovne dni vnaprej pisno ali ustno napovejo. Ta izostanek lahko strnjeno ali v več delih traja največ pet delovnih dni v šolskem letu.
- Ravnatelj lahko na podlagi obrazložene pisne ali ustne prošnje staršev iz opravičljivih razlogov dovoli učencu daljši izostanek od pouka. Starši morajo podati prošnjo vsaj pet delovnih dni prej.
- Učenec je lahko iz zdravstvenih razlogov oproščen sodelovanja pri določenih urah pouka in drugih dejavnostih šole. Do pet delovnih dni lahko opravičilo podpišejo starši. Učenec, ki je oproščen sodelovanja pri posameznih vsebinah za daljše obdobje, mora prinesiti mnenje zdravstvene službe.

IV. ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI, ZDRAVSTVENEGA VARSTVA IN RAVNANJE V OKOLJU

1. Zagotavljanje varnosti

19. člen

(zagotavljanje varnosti učencev)

Šola poskrbi za varnost učencev.

S tem namenom:

- izvaja različne aktivnosti in ukrepe za zagotavljanje varnosti učencev in preprečevanje nasilja,
- oblikuje oddelke in skupine učencev skladno z veljavnimi normativi in standardi,
- na ekskurzijah, športnih, naravoslovnih, tehniških dnevih ter tečajih plavanja, kolesarjenja, smučanja ipd. zagotovi ustrezno število spremljevalcev, skladno z veljavnimi normativi in standardi ter navodili za izvajanje učnih načrtov,
- zagotovi, da so objekti, učila, oprema in naprave v skladu z veljavnimi normativi in standardi ter da zagotavljajo varno izvajanje dejavnosti,
- zagotovi učencem ustrezno opremo, kadar sodelujejo pri urejanju šole in šolske okolice,
- šola določi Hišni red, s katerim uredi vprašanja pomembna za življenje na šoli,
- šola varuje učence pred nadlegovanjem, trpinčenjem, zatiranjem, diskriminacijo, nagovarjanjem k dejanjem, ki so v nasprotju z zakonom in splošno sprejetimi civilizacijskimi normami in pred tem da bi jih namerno poniževali drugi učenci, delavci šole in druge osebe, ki vstopajo v šolski prostor.

20. člen

(zagotavljanje varnosti na šoli)

- Šola odgovarja za varnost učencev v času pouka in dejavnosti, ki jih organizira po letnem delovnem načrtu.
- Vsi zaposleni so dolžni poskrbeti za varnost učencev in opozoriti vodstvo na vse pomanjkljivosti.
- Za organizacijo nadzora in zagotavljanje varnosti na matični šoli v Idriji so določeni dežurni učitelji. Dežurna mesta učiteljev so določena v Hišnem redu šole.
- Na podružničnih šolah v Godoviču in v Zavratcu so odgovorni za varnost vsi prisotni učitelji.
- Učenci so dolžni opozoriti dežurne učitelje ali upravo šole na dogajanje, ki ni v skladu s Pravili šole, Hišnim redom ali če opazijo neobičajno dogajanje.
- Dežurni učenci v primeru konfliktnih situacij zaradi vsiljivih odraslih ali starejših mladoletnih oseb obvestijo dežurne učitelje ali upravo šole. Če je potrebno, se o dogajanju obvesti policijo.
- Ob naravni nesreči (požar, potres ...) je treba ravnati v skladu s Požarnim redom šole.
- Učenci, delavci šole, zunanji izvajalci vzgojno-izobraževalnih programov in drugi uporabniki so dolžni vzdrževati urejenost šolskih prostorov, ki jih uporabljajo. Morebitne poškodbe, ki nastanejo na opremi ali zgradbi, uporabniki sporočijo v tajništvo ali vodstvo šole.

21. člen (preventivna dejavnost)

- Šola mora delovati preventivno ter osveščati učence o škodljivosti in posledicah: pitja energijskih pijač, pitja alkoholnih pijač, kajenja, možnih nevarnostih elektronskih medijev in vseh drugih oblik zasvojenosti ter spolnega nadlegovanja in spolno prenosljivih bolezni.
- Šola osvešča učence o njihovih pravicah in dolžnostih ter o načinih iskanja ustrezne pomoči v primerih spolnega nadlegovanja in zlorabe ter nasilja v okolju ali družini. V te namene šola organizira različne aktivnosti v okviru pouka in druge dejavnosti.
- Šola s svojimi programi osvešča in vzgaja učence o prometni varnosti.
- Šola vzgaja in navaja učence k zdravemu načinu prehranjevanja in zdravemu načinu življenja.

2. Zdravstveno varstvo

22. člen

- Učenci imajo pravico do zdravstvenega varstva v skladu s posebnimi predpisi.
- Osnovna šola mora sodelovati z zdravstvenimi zavodi pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev, zlasti pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za otroke, vpisane v prvi razred, rednih sistematičnih zdravstvenih pregledov v času šolanja in cepljenj.
- Šola redno sodeluje z zobozdravstveno službo, ki prav tako izvaja preventivo.
- Če učenec odkloni sodelovanje pri predpisanem zdravstvenem pregledu ali cepljenju, razrednik o tem obvesti starše učenca.
- Za vse posebne zdravstvene preglede, ki jih namerava zdravstvena služba organizirati v šoli in niso v predpisanem programu, razrednik posebej obvesti starše in pridobi njihova pisna soglasja.

3. Ravnanje do okolja

23. člen

- Šola učencem zagotavlja izvajanje programov v zdravem in urejenem okolju.
- Učenci in delavci šole načrtno uvajajo v šolo celostno okoljsko vzgojo s programom: **EKOŠOLA kot način življenja** in s tem odgovorno ravnanje z okoljem in naravo.
- Učenci so ob pomoči strokovnih delavcev šole dolžni skrbeti za čisto in urejeno okolje, ugodne pogoje ohranjati in predlagati izboljšave.
- Učenci in delavci šole skrbijo za gospodarno in varčno rabo elektrike in druge energije, vode in papirja.
- Na šoli je v dogovoru z ustreznimi podjetji (Komunala Idrija) urejeno ločeno zbiranje odpadkov.
- Dežurni učenci – reditelji so dolžni vestno opravljati dogovorjene naloge (urejenost učilnic, brisanje table ...).
- Učenci ob navodilih strokovnih delavcev še posebno pozornost posvečajo urejenosti bivalnih prostorov in okolja v šolah v naravi, CŠOD, na taborih, ekskurzijah in na športnih dnevih.

V. POHVALE IN VZGOJNI UKREPI

1. Pohvale

24. člen

- Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno ali prizadevno delo v šoli, za vzorno obnašanje in za posebne dosežke na raznih področjih šolskega dela prejmejo **pohvale, priznanje in nagrade**.
- Pohvale in priznanja so lahko ustne ali pisne. Vrsto nagrade pa določi ravnatelj.
- Pohvale, priznanja in nagrade lahko predlagajo razredniki ali drugi delavci šole za: vzorno vedenje, pomoč sošolcem, prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti, doseganje vidnih (izrednih) rezultatov pri pouku, vidno udejstvovanje pri interesnih dejavnostih, športne in kulturne dosežke, vidne rezultate na tekmovanjih in za druge dosežke.
- Pohvale lahko poda razrednik večkrat med šolskim letom ali ob koncu šolskega leta.
- Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj praviloma ob koncu šolskega leta na slavnosten način.

2. Kršitve

25. člen

(lažje kršitve in vzgojne dejavnosti)

- Učenec, ki ne izpolnjuje svojih dolžnosti, stori **lažjo kršitev**.
- Če učenec stori **lažjo kršitev pravil šole** in se kršitve ne ponavljajo, se z njim izvedejo naslednje **vzgojne dejavnosti**:
 - **ustno opozorilo** strokovnega delavca ali druge odrasle osebe zaposlene v šoli s pojasnilom, zakaj vedenje ni sprejemljivo,
 - **pogovor o kršitvi** v razredu na razredni uri,
 - samopresoja in **opravičilo učenca**,
 - **pogovor s starši** na govorilni uri
 - **ali drugi primerni postopki** po strokovni presoji razrednika.

26. člen

(hujše kršitve)

Hujše kršitve so:

- ponavljajoče lažje kršitve, za katere so bile že opravljene vzgojne dejavnosti,
- občasni neopravičeni izostanki nad 12 ur ali strnjeni neopravičeni izostanki nad 18 ur,
- uporaba pirotehničnih sredstev ali uporaba raznih nevarnih predmetov na območju šolskega prostora ali izven območja šolskega prostora, kjer se odvijajo dejavnosti šole,
- izsiljevanje drugih učencev ali delavcev šole,
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole ali uničevanje javnih prevoznih sredstev,
- kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole,
- ponarejanje vrednostnih bonov (listkov) za kosila,
- popravljanje in vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo,

- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola,
- grob verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- vse oblike neverbalnega – tihega nasilja med učenci ter med učenci in učitelji,
- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- ogrožanje življenja in zdravja učencev in delavcev šole,
- kajenje ter prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu šole,
- prihod oziroma prisotnost pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih sredstev v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu šole,
- spolno nadlegovanje učencev ali delavcev šole.

3. Vzgojni ukrepi

27. člen

Če učenec stori **težjo ali ponavljajočo lažjo kršitev pravil šole**, se mu izreče vzgojni ukrep. Vzgojni ukrepi so tudi način reševanja problemov; uporabljajo (izrekajo) pa se:

- če trenutna situacija narekuje naglo ukrepanje (življenjska ogroženost, posredovanje v pretepu, zaščita lastnine ipd.),
- če učenci zavračajo sodelovanje pri reševanju problemov in so bile predhodno že izvedene druge vzgojne dejavnosti (svetovanje, pogovor s samopresojo, mediacija itd.),
- kadar učenci niso pripravljeni upoštevati potreb in pravic drugih ali kadar ponavljajo kršitve pravil šole, hišnega reda in sprejetih dogovorov.

28. člen

- Predlog za začetek postopka zaradi storjene kršitve poda razrednik, lahko pa predlog poda razredniku vsak delavec šole, starši ali učenec.
- Postopek izrekanja vzgojnega ukrepa ob sodelovanju vpletenih in predlagatelja vodi razrednik.

29. člen

- O uporabi in izreku vzgojnega ukrepa šola obvesti starše učenca in se z njimi pogovori o kršitvi Pravil. Na pogovoru sta prisotna tudi učenec in predlagatelj ukrepa.
- Če starši odklonijo pogovor, to ne zadrži izreka vzgojnega ukrepa.
- V primeru, da starši odklonijo sodelovanje, se učencu zagotovi zagovornika iz vrst šolske svetovalne službe.
- Učenec, ki je obravnavan zaradi storjene hujše kršitve, se (ob soglasju staršev) napoti v redno obravnavo k šolski svetovalni službi ali k drugim ustreznim strokovnim službam izven šole.

30. člen

Pri izreku vzgojnih ukrepov razrednik upošteva:

- predvidene pedagoške posledice,
- zmožnost presoje ravnanja glede na starost učenca,
- okolje v katerem živi,
- vrsto in ponavljanje kršitve.

31. člen

Glede na ugotovitve v postopku obravnave in ob upoštevanju okoliščin ter v skladu s predvidenim vzgojnim delovanjem se razrednik odloči za naslednje **vzgojne ukrepe**:

- učenca po pouku zadrži na pogovoru,
- učenec po zaključku pouka sodeluje na pogovoru s svetovalnim delavcem šole,
- povečan nadzor nad učencem,
- učenec samostojno opravlja šolsko delo pod nadzorom strokovnega delavca izven učne skupine in je odstranjen od rednega pouka,
- učenec je vključen v nadomestne dejavnosti v šoli (pouk), kadar se program šole izvaja izven šolskega prostora,
- učencu se ukine pravica pridobljenega statusa (športnika, kulturnika ...),
- učencu se ukinejo pravice, ki so med nadstandardnimi storitvami šole (CŠOD, tabori, šolsko kosilo ...),
- učenec po opravljenih učnih obveznostih opravi družbeno koristno delo, ki je zanj primerno in ni v neskladju s Konvencijo o otrokovih pravicah,
- učencu se začasno odvzame predmet, s katerim ogroža varnost oziroma onemogoča nemoten pouk (začasno odvzeti predmet, lahko prevzamejo v šoli le starši),
- učenec mora povrniti namerno povzročeno škodo.
- Če učenec neopravičeno zamudi začetek učne ure, se ga napoti k šolski svetovalni delavki.

4. Vzgojni opomin

32. člen

- Kadar učenec krši dolžnosti in odgovornosti določene s temi Pravili, kadar krši Hišni red ali druge predpise določene z zakonom, se mu izreče **vzgojni opomin**, če predhodne vzgojne dejavnosti in vzgojni ukrepi niso dosegli namena.
- **Za zelo hude kršitve načelo postopnosti izreka vzgojnih ukrepov ne velja.**

33. člen

Vzgojni opomini se izrekajo v skladu s **Pravilnikom o vzgojnih opominih v osnovni šoli**, ki ga je izdal minister za šolstvo in šport.

34. člen

- Razrednik in ravnatelj vodita o svojih dejanjih v postopku obravnavanja kršitve pisne zapise in sicer: o pogovorih z učencem, o pogovorih s starši in o pogovorih s strokovnimi delavci šole.
- Vsak izrečen vzgojni ukrep se vpiše v Obvestilo o vzgojnem ukrepu, ki se osebno vroči staršem, kopijo pa se hrani v vzgojni mapi. V vzgojni mapi se hranijo tudi zapisniki o vodenem postopku.

35. člen

- Učenec in njegovi starši lahko pisno podajo ugovor razredniku, šolski svetovalni službi ali ravnatelju glede vzgojnega delovanja šole.
- Če učenec ali starši v 30 dneh ne dobijo pisnega odgovora oziroma če z njim niso zadovoljni, lahko dajo predlog za inšpekcijski nadzor.

Pravila šole so bila sprejeta na Svetu šole dne, 28. 5. 2009 in veljajo od 1. 9. 2009 dalje.